

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਸ਼

ਬਨਾਮ

ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 500 ਆਫ 1969।

23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970

ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ (1872 ਦਾ IX)— ਧਾਰਾ 64— ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ— ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬਹੁਮਤ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ— ਵੈਡੀ— ਕੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਪੈਸੇ— ਸੰਪੱਤੀ . ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਗਈ— ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਲਾਭ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ। ਇਕੱਲੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਤੱਥ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ "ਲਾਭ" ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 64 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ "ਲਾਭ" ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 8)

, 1969 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1350, ਮਿਤੀ 29 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵ ਰਾਜ ਸੈਣੀ, ਵਧੀਕ ਸ਼ਿਲਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 29 ਜੁਲਾਈ, 1969।

ਵਧੀਕ ਸ਼ਿਲਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਸਬ-ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ 30 ਮਈ, 1968 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ (ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਰਮਾਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਲਈ ਸਿਰਫ 9,000,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ / 7,000 (ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਵਲ),— 29 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ) ਮੁਦਈ ਨੂੰ 45 ਕਨਾਈਆਂ ਅਤੇ 18 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ।

7,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੈਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨੰ: 100 ਕਿੱਲਾ, ਨੰ: 6, 8 ਕਨਾਲ, 7/1, 4 ਕਨਾਲ ਰੈਕਟ | ਨੰ: 83 . ਕਿਲਾ ਨੰ: 9/1, 3 ਕਿੱਲਾ. 4 ਮਰਲੇ, ਕਿਲਾ ਨੰ: 13, 6 ਕਨਾਲ 7 ਮਰਲੇ, ਅਤੇ k ਹਸਰਾ ਨੰ: 450 ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ, ਰੈਕਟ। ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 57, ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 12, 3 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 16 ਮਰਲੇ, ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 19, 8 ਕਨਾਲ, ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 22, 7 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 10 ਮਰਲੇ, ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 23/1, 3 ਕਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਰਲਾ ਅਤੇ 1 ਖਸਰਾ ਨੰ: 451 ਵਿਚੋਂ ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-

ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਜੇਐਨ ਕੇ ਐੱਸਲ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਲ.ਐਮ ਇਟਾਲ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

HL S IBAL ਅਤੇ S. C. S IBAL, ਇੱਕ D ਵਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1969 ਦਾ ਐਲਪੀਏ 500 ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1969 ਦਾ ਐਲਪੀਏ 501, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1970 ਦਾ ਐਲਪੀਏ 25) ਅਧੀਨ ਚਾਰ ਜੁੜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ 26 ਆਫ 1970 ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜੋ ਕਿ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। LPA 500 of 1969, 24 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1969 ਦੇ RSA 1360 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਾਈਪੋਗ੍ਰਾਫਿਕਲ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ II ਲਈ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 28 ਨਵੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1970 ਦਾ ਐਲਪੀਏ 25 ਫਿਰ 24 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 28 ਨਵੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਕੋ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। 1969 ਦੇ ਐਲਪੀਏ 501 ਅਤੇ 1970 ਦੇ ਐਲਪੀਏ 26 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ।

(2) ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਉਹ 1957 ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ. ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਧੋਗੜੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੀ 48 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰੁ. 7,000/- 29 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਵੈਂਡੀਜ਼ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 5 (ਖੁਸ਼ੀਆ, ਨੱਥੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ 10 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 4 (ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਤੁਲਸੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 10 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੁਕੜਾ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਧਿਆ। ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ 1967 ਨੂੰ 63 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ।

(3) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ 64 ਕਨਾਲੀਆਂ 1 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਰਕਮ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 9,000/- ਰੁਪਏ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੰਬਰ 1967 ਦਾ 64 ਸੀ।

(4) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਵਿਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(3) ਆਈਬੀਡ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਬਾਲਗ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਚ-ਵੱਟੇ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੈਂਡੀਜ਼ ਅਤੇ

ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 238 ਵਿੱਘੇ 19 ਬਿਸਵੇ ਦਾ 8/17 ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲਗਭਗ 112 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਸੇਲ-ਡੀਡਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਣਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਮਿਤੀ 29 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰੁ. 1,000/- ਨਕਦ ਰੁਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਾ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 6,000/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਦੀ ਹੈ। 10 ਦਸੰਬਰ 1957 ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ ਸਨ। 1,700/- ਨਕਦ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 7,300/- ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(5) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲੰਮੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਵੈਂਡੀ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? 7,000/- ਅਤੇ ਰੁ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ 9,000/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਉਸ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ]

ਸਮਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਐਕਟ 9) ਦੀ ਧਾਰਾ 64 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(6) ਇਹ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਾਕ ਹੈ ਜੋ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਰੇਤਾ 29 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸੇਲ-ਡੀਡ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ। 7,000/- ਅਤੇ ਰੁ. 9,000/- ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਉਸ ਰਕਮ ਨਾਲ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ

ਖਰੀਦਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਸੇਲ-ਡੀਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿਣਤੀ 238 ਵਿੱਘੇ 19 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 8/17 ਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਵੰਡੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 9/17 ਵਾਂ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਰੁਪਏ ਸੀ. 33,500/- s 0 ਕਿ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 8/17 ਵੇਂ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ। 15,764.70 ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਇਕੱਲੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਾਂ, ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਸੀ। 29, 1957, ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957।

(7) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, *ਚਿੰਨਾਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀ* ਬਨਾਮ *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀ* ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਮਾਰਸਵਾਮੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਜੇ., ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋ ਫਿੱਟ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਿਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲਾਭ ਜੋ ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਪੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(8) ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। . ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ

(1) (1918) 35, MLJ 652.

ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਮਿਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਿੱਸਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ। *ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਲਾਰਡ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਪੇਰਬੰਦਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਤਤਕਾਲੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਪਰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(9) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ *ਚੈਰੀਥੂ ਵਰਕੇ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅੰਮਾ (2)* ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈਆਂ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਨੂੰ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਸੰਬਰ ਰੀਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪਰਦੇਸੀ-ਮੁਦਾਲਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸੀ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਦਈ ਬੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ 3/4 ਹਿੱਸਾ *mesne* ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ

(2) 1964 ਕੇਰਲਾ ਲਾਅ ਟਾਈਮਜ਼ 952.

ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ

ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਚਿੰਨਾਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ-ਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਰੀਦ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ-ਵਿਚਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁਰਲੀਧਰ ਚੈਟਰਜੀ V. ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫਿਲਮ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:-

"ਸੈਕਸ਼ਨ 64 ਅਤੇ 65 'ਲਾਭ' ਜਾਂ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਾਭ' ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਲਈ 'ਲਾਭ' 'ਆਰਿਭ' 'ਫਾਇਦਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ।"

(11) ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 'ਲਾਭ' ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਕੋਈ 'ਲਾਭ' ਜਾਂ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਾਭ' ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਭ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕਟਿਮ ਪਲੇਜ਼ਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਲਾਭ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਾਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਤੋਂ ਨਾਬਾਲਗ (ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ॥ ਵੈਡੀਜ਼ ਸਿਰਫ ^ ਨਕਦੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਰੂਪ" ਸੀ।

(3) ਏਆਈਆਰ 1943 ਪੀਸੀ 34

(12) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਪਿੱਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੋਚੂ ਕੋਸ਼ੀ (4) ਵਿੱਚ ਕੋਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 8624/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਕਦ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਬਣੀ। 10/- ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 789J/- ਇੱਕ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਲਈ ਐਡਵਾਂਸ ਹੋਣ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਤਵਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪਤੀ ਵੇਲਾਯੁਦਾ ਕੁਰੂਪ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, II ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਰੁਪਏ। 63/- ਪੂਰਵੈੱਪ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ III ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਲਾਯੁਦਾ ਕੁਰੂਪ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਕਦ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। 10/-, ਬਾਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਵੇਲਾਯੁਦਾ ਕੁਰੂਪ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ

ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਤਵਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 64 ਅਤੇ 65 ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

“ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਟਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੇਕਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਵਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇਮਪਗਨਡ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਉਹ ਰਕਮ ਸੀ ਜੋ ਤਵਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 852/-, ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁ. ਦੇ ਨਕਦ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। 10/-, ਤਵਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ / ਪਲੇਨ ਟਿਫਜ਼ ਦੀ ਤਵਾਜ਼ੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਤਵਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ II ਅਤੇ HI ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ I ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਸਾਢੇ ਟਿਫਜ਼ ਦੀ ਤਵਾਜ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਰਲੀਧਰ ਬਨਾਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ

(4) 1961 ਕੇਰਲ ਲਾਅ ਟਾਈਮਜ਼ 1018

(ਸੁਪਰਾ), ਸੈਕਸ਼ਨ 64 ਅਤੇ 65 'ਲਾਭ' ਜਾਂ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਾਭ' ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ 'ਲਾਭ' ਅਤੇ 'ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਾਭ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਇਆ, ਪਰਦੇਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ I ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਤਵਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਤਵਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਆਂਗਾ। 852J/- ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

(13) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੇ 10000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। 7,000/- ਅਤੇ ਰੁ. ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ

ਨੂੰ 9,000/- ਰੁਪਏ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਚ ਐੱਸ. ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 102 ਕਨਾਈਆਂ 8 ਮਰਲੇ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 48 ਕਨਿਆਂ ਦੀ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਨੇ 22 ਕਨਿਆਂ 11 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 23 ਕਨਿਆਂ 7 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵੀ ਹੈ

ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 1969 ਦੇ ਐਲਪੀਏ 500 ਅਤੇ 1970 ਦੇ ਐਲਪੀਏ 25 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ 29 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

(14) ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ 1957 ਦੀ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਮਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ / ਸਾਲ 1961-62 ਲਈ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਸ ਪੈਰੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ: -

"ਪਰਾਲੀਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿਚਲੇ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ: -

ਸ਼ਮਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ 10 ਦਸੰਬਰ 1957 ਦੀ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ?

- (15) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਕੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

M/s ਇਸ਼ਟ 8s ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ (ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਜੇ.)

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸਬੂਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1969 ਦੀ 501 ਅਤੇ 1970 ਦੀ 26 ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਮ ਚਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੋਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਪੀ ਸੀ ਜੈਨ ਜੇ. ਜੇ.

M/s ISHTOO 8c ਕੰਪਨੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰੋਹ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ CivU ਰਿੱਟ ਨੰ. 118.

23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ 1) — ਧਾਰਾ 36 — ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ— ਭਾਵੇਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ— ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ — ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ — ਰੱਦ ਕਰਨਾ <ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਇਸ ਲਈ— ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ— ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ / ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 'ਰੱਦ' ਜਾਂ 'ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ' ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੇ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੇਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਮਲੇ, ਨਾ ਹੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੀਮਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਰੱਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ"